

Raadvraag (art. 39)	Gesteld door: VLP
Datum	11 oktober 2021
Onderwerp	Hoge energierekening en armoede
Portefeuillehouder	College B&W

De fractie heeft de volgende vragen:

De fractie van de VLP is, net als vele Nederlanders, geschrokken van de berichten over de stijging van de gasprij. De meeste huishoudens in onze Gemeente gaat dit vroeg of laat merken. Volgens landelijke cijfers heeft zelfs 44% van de huishoudens een variabel contract. Ze merken direct de effecten.

Ook ondernemers worden getroffen. Horeca bedrijven, winkeliers, telers in kassen, de bakker op de hoek en bedrijven betalen al vele malen meer. Daarnaast zal ook de energierekening van scholen, buurthuizen, sportclubs, culturele instellingen en verzorgingshuizen stijgen. Met name voor die instellingen die nog niet voldoende isolerende of energiezuinigere maatregelen hebben kunnen treffen, zal de extra rekening hard aankomen.

De effecten gaan voor mensen in de zogenaamde energiearmoede, volgens het NIBUD, hard aankomen. Met name mensen die leven in armoede of de groep werkende armen, kunnen deze verhoging niet betalen. Soms is deze verhoging al een feit, maatregelen vanuit de regering zijn in de maak, maar de verwachting is niet dat het volledig wordt gecompenseerd.

Als mensen moeten kiezen tussen het betalen van de energierekening of de huur, dan kan dit vergaande gevolgen hebben voor huurder. Mogelijk met huisuitzetting tot gevolg. Het armoede netwerk van de Gemeente zal in deze extreme situatie moeten worden ingezet. Daarnaast zou de Gemeente meer kunnen doen; middels het nieuwe Duurzaamheidshuis in het EKP, of middels een project door bijvoorbeeld Social Klus, die bij mensen isolatie zouden kunnen aanbrengen. Of een publiekscampagne om zoveel mogelijk energie te besparen. Tempo is wel geboden.

In het uiterste geval kan de Gemeente met de verhuurders in gesprek over woningen met slechte isolatie, oude CV ketels en enkel glas. Huurders in die situatie zitten vast. Ze mogen dergelijke aanpassingen niet doen aan de huurwoning, maar door achterstallig onderhoud betalen ze straks de hoofdprijs voor hun energierekening. De Gemeente zou zich optimaal moeten inspannen om kwetsbaren in de samenleving bescherming te bieden waar dat nodig is.

Daarnaast wil de VLP dat de Gemeente zo snel mogelijk in gesprek gaat bij maatschappelijke instellingen, over de hogere energierekeningen. Zijn alle gebouwen al aangepast aan de moderne duurzaamheidseisen? Is er al bespaard op de energiekosten? De hogere energierekeningen mogen niet leiden tot ongewenste effecten, zoals sluiting en/of hogere prijzen. Veel instellingen hebben door de COVID maatregelen al flink ingeleverd op hun reserves, waardoor de bodem in zicht is nu de energieprijzen omhoog schieten.

Daarover heeft de fractie van de VLP de volgende vragen

1. Heeft u al duidelijk in beeld gebracht wat de extra energiekosten zijn voor maatschappelijke instellingen die (grotendeels)afhankelijk zijn van subsidie; zoals buurthuizen, theater(s), sportclubs en scholen?

Graag ontvangen wij van u uw beeld bij de situatie.

2. Welke effecten hebben de hogere prijzen voor brandstof, gas en elektra op het Gemeentelijk bedrijf zelf?

a. En zijn deze effecten al meegewogen in de begroting 2022?

3. Zijn er effecten door de hogere prijzen voor diesel, gas en elektra voor onze afvalverwerking?

Zo ja, wat zijn deze?

4. Hoeveel Roosendaalse huishoudens gaan de effecten van de hogere energieprijzen volgens u merken?

Kunt u ook aangeven hoeveel mensen hierdoor mogelijk direct in de problemen komen?

5. Wat zijn de mogelijke negatieve effecten op korte en middellange termijn voor kwetsbare groepen?

6. Welke maatregelen binnen het armoede domein kunt u op zeer korte termijn nemen om de effecten van de stijging op te vangen?

a. Zijn er middelen nog beschikbaar die onvoldoende worden benut?

Zo ja, welke zijn dat?

b. Zijn er mogelijkheden te creëren in de Bijzondere bijstand en zo ja, welke?

7. Zijn er volgens u mogelijkheden als lokale overheid om mensen te helpen met het beheersen van de energierekening?

Zie ook onze geopperde ideeën.

8. Is het mogelijk om met verhuurders op korte termijn in overleg te gaan en afspraken te maken over inwoners die wonen in slecht geïsoleerde woningen en hierdoor mogelijk in betalingsproblemen komen?

9. Kan het College toezeggen dat ze de effecten en mogelijk maatregelen van de hogere energieprijzen onderzoeken, inventariseren en bespreken met de betrokken instanties?

Kunt u de gemeenteraad hierover informeren?

Namens de fractie van VLP,

Arwen van Gestel en Martijn Verbeek

Wij beantwoorden de vraag als volgt:

1. *Heeft u al duidelijk in beeld gebracht wat de extra energiekosten zijn voor maatschappelijke instellingen die (grotendeels)afhankelijk zijn van subsidie; zoals buurthuizen, theater(s), sportclubs en scholen?*

Graag ontvangen wij van u uw beeld bij de situatie.

Voor de beantwoording is navraag gedaan bij verschillende maatschappelijke instellingen.

Buurthuizen

Wij hebben geen beeld van de extra energiekosten zijn bij de buurthuizen. Dit hoeft ook niet, aangezien de buurthuizen zelfstandige buurthuisbesturen hebben. Zij rekenen de kosten zelf uit en kunnen de kosten voor vaste lasten opvoeren bij de gebouwgebonden kosten van de subsidie per 2022.

Cultuurhuis en Schouwburg De Kring

De tarieven van het Cultuurhuis staan vast vanaf 1 februari 2021 tot 1 februari 2024. Zij zullen dus niet te maken krijgen met stijgende energieprijzen. Schouwburg De Kring sluit elk jaar een nieuw contract af. Het nieuwe tarief is nog niet bekend bij hen.

Sportclubs

De meterstanden worden één keer per jaar (eind december) bij de verenigingen opgenomen waarna een verrekening met het voorschot (basis werkelijk verbruik) plaatsvindt. April/mei 2022 zijn pas alle jaarafrekeningen binnen (g-w-e lopen niet allemaal synchroon met kalenderjaar) Dan volgt een afrekening met het voorschot. Voorschotten kunnen eventueel tussentijds verhoogd worden (in overleg met clubs).

2. *Welke effecten hebben de hogere prijzen voor brandstof, gas en elektra op het Gemeentelijk bedrijf zelf?*

De gemeente heeft in een eerder stadium elektriciteit en gas ingekocht voor 2021(100%). Voor 2022 respectievelijk 70% en 60% tegen oude(re) inkooprijzen waardoor de effecten minder groot zullen zijn. Wat brandstof betreft zijn de effecten ook te overzien gezien het feit dat er tijdig een omslag is gemaakt naar duurzamere oplossingen.

a. En zijn deze effecten al meegewogen in de begroting 2022?

Gezien de onbekende en beperkte effecten is dit niet in de begroting 2022 meegewogen.

3. *Zijn er effecten door de hogere prijzen voor diesel, gas en elektra voor onze afvalverwerking?*

Zo ja, wat zijn deze?

De prijzen van gas en elektra geven geen hogere kosten. De hogere dieselprijs kan, als dit lang aan blijft houden wel voor een (tijdelijke) kostenstijging zorgen. De hoogte van deze kosten zijn op dit moment echter nog niet bekend.

4. *Hoeveel Roosendaalse huishoudens gaan de effecten van de hogere energieprijzen volgens u merken?*

Dat is lastig in te schatten. Op basis van de gegevens van de armoedemonitor weten we dat er in de gemeente Roosendaal 4416 huishoudens (juli 2020) een inkomen hebben tot 120% van het sociaal minimum. Maar er zullen ook huishoudens zijn die van net boven die grens moeten rondkomen en

moeite hebben met stijgende energieprijzen. Echter is per 15 oktober bekend gemaakt dat het Rijk de effecten van de hogere energieprijzen beperkt (zie antwoord vraag 6).

Kunt u ook aangeven hoeveel mensen hierdoor mogelijk direct in de problemen komen?

Nee, maar dit kunnen we door middel van Vroeg Eropaf (vroegsignalering van beginnende betalingsachterstanden) wel volgen. Dat maakt dat we tijdig kunnen ingrijpen door inwoners een hulpaanbod te doen. Het is wel aan de inwoner zelf of hij/zij hiervoor openstaat.

5. Wat zijn de mogelijke negatieve effecten op korte en middellange termijn voor kwetsbare groepen?

Zie antwoord vraag 6. De effecten worden door de maatregelen van het kabinet beperkt.

6. Welke maatregelen binnen het armoede domein kunt u op zeer korte termijn nemen om de effecten van de stijging op te vangen?

Het kabinet heeft 15 oktober bekend gemaakt diverse maatregelen te nemen om de stijging van de energierekening voor Nederlanders te verminderen. Eén van die maatregelen is het verlagen van de energiebelasting in 2022. Voor een huishouden met een gemiddeld verbruik betekent dit een daling van het belastingdeel van ongeveer €400,- op jaarbasis. De stijging van de energierekening wordt daarmee beperkt. Voor de langere termijn wordt geld beschikbaar gesteld om huishoudens te helpen bij het isoleren van de woning.

a. Zijn er middelen nog beschikbaar die onvoldoende worden benut?

Zo ja, welke zijn dat?

Zie voorgaand antwoord.

b. Zijn er mogelijkheden te creëren in de Bijzondere bijstand en zo ja, welke?

Het is een vervelende situatie wanneer mensen geconfronteerd worden met hogere energiekosten. De wetgever spreekt in het kader van de bijzondere bijstand over bijzondere individuele omstandigheden. Dit is dus gericht op maatwerk in het individuele geval. Het generiek compenseren van een hele groep inwoners die worden geconfronteerd met een hogere energierekening, past niet in dat maatwerkprincipe. Aangezien deze kwestie direct raakt aan de inkomenspolitiek, is het ook een bevoegdheid en taak van het rijk om maatregelen te nemen.

7. Zijn er volgens u mogelijkheden als lokale overheid om mensen te helpen met het beheersen van de energierekening?

Zie ook onze geopperde ideeën.

Het Rijk heeft op 15 oktober bekend gemaakt dat er 150 miljoen euro beschikbaar wordt gesteld om energiearmoede aan te pakken. Dat kan bijvoorbeeld via energiebespaaradvies of energiebesparende maatregelen. De aanpak wordt uiteraard opgesteld in samenwerking met woningcorporatie Alwel en de Stichting Energietransitie Roosendaal.

Daarnaast is de Stichting Energietransitie Roosendaal (stER, <https://steroosendaal.nl/>) al actief in Roosendaal. Deze stichting zet zich in voor de inwoners om de energietransitie in onze gemeente te bevorderen en versnellen. De stER helpt inwoners bij het verduurzamen van hun energieverbruik met voorlichting en onafhankelijk advies op maat.

Ook is in Roosendaal het regionaal energieloket (<https://regionaalenergieloket.nl/roosendaal>) beschikbaar. De gemeente helpt inwoners met een cadeaubon ter waarde van €60 voor energiebesparende producten zoals LED lampen of radiatorfolie. Tevens kan er een afspraak gemaakt worden met een energiecoach. Dat is een deskundige vrijwilliger die tips geeft over energiebesparing in een één-op-één gesprek aan huis.

8. *Is het mogelijk om met verhuurders op korte termijn in overleg te gaan en afspraken te maken over inwoners die wonen in slecht geïsoleerde woningen en hierdoor mogelijk in betalingsproblemen komen?*

De gemeente werkt al veel met Alwel samen als het gaat om betalingsachterstanden. Huurders die in de betalingsproblemen (dreigen te) komen konden en kunnen altijd bij Alwel terecht om samen te zoeken naar oplossingen.

9. *Kan het College toezeggen dat ze de effecten en mogelijk maatregelen van de hogere energieprijzen onderzoeken, inventariseren en bespreken met de betrokken instanties?*

Kunt u de gemeenteraad hierover informeren?

De gemeente heeft om deze raadvragen te beantwoorden de effecten geïnventariseerd bij de maatschappelijke instanties, zoals Schouwburg de Kring, de buurthuizen en sportverenigingen. Deze lijken vooralsnog beperkt.

Uiteraard gaat de gemeente aan de slag met de door het Rijk bekend gemaakte maatregelen (zie vraag 7). De gemeenteraad wordt geïnformeerd als de aanpak energiearmoede bekend is.

Wij vertrouwen erop U hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Roosendaal,

De secretaris,

De burgemeester,

